

EKSTERN DOKUMENTASJON

«Nøkkeltall for sluttbrukermarkedet for strøm»

Innhold

Introduksjon	2
Om statistikken	3
1. Nøkkeltallene	3
2. Data	5
3. Power BI Rapporten	6
4. Beregninger	7
5. Omlegging av statistikken	9

EKSTERN DOKUMENTASJON

«Nøkkeltall for sluttbrukermarkedet for strøm»

Introduksjon

Statistikken viser nøkkeltall for sluttbrukermarkedet for strøm i Norge, fordelt på markedsstruktur og markedsadferd. Formålet med statistikken er å tilgjengeliggjøre informasjon om tilstanden og utviklingen i sluttbrukermarkedet.

Statistikken er utformet som en Power BI rapport, og publiseres på våre nettsider. Statistikken løper fra år 2022 til i dag. Dataene oppdateres månedlig, som gjør statistikken svært aktuell.

En av RME sine kjerneoppgaver er å bidra til effektive energimarkeder gjennom regulering og tilsyn. Statistikken gir nødvendig kunnskap om sluttbrukermarkedet og gir troverdighet når RME uttaler seg om tilstanden i markedet. God kunnskap om sluttbrukermarkedet er en forutsetning for en regulering som er tilpasset markedets behov. RME er opptatt av å bidra til at sluttbrukermarkedet for strøm fungerer godt og at konkurransen er effektiv.

Nøkkeltall for sluttbrukermarkedet er en del av den offisielle statistikken i Norge, og skal utarbeides og formidles i henhold til felles kvalitetskrav. Offisiell statistikk bidrar til allmenn folkeopplysning og understøtter analyser, forskning, beslutningstaking og generell samfunnsdebatt.

Statistikken har bredt brukerbehov og allmenn interesse. RME får henvendelser om statistikken fra media, forskere, analyseselskap, privatpersoner og andre. Statistikken brukes i årlige rapporteringer til CEER/ACER sin «Market Monitoring Report» (MMR).

Sist oppdatert: Mars 2026

Om statistikken

1. Nøkkeltallene

Tabellen under gir en beskrivelse av nøkkeltallene statistikken består av.

Nøkkeltall	Beskrivelse
<i>Markedsstruktur</i>	
Markedsandel topp 4 (CR4)	CR står for "concentration ratio", og angir størrelsen på de største kraftleverandørene i forhold til markedet som helhet. CR(4) måler summen av markedsandelene til de fire største kraftleverandørene, basert på andel målepunkter eller andel forbruk. Nøkkeltallet går fra 0 til 100 prosent. Jo høyere nøkkeltallet er, jo lavere er konkurransen i markedet.
Markedskonsentrasjon (HHI)	HHI står for "Herfindahl-Hirschman Index", og er et typisk mål på konkurransen i et marked. Nøkkeltallet beregnes ved å ta markedsandelen til hver kraftleverandør i markedet i annen, deretter summere dem og multiplisere med 10 000. Markedsandelene er basert på andel målepunkter eller andel forbruk. Nøkkeltallet går fra nesten null (fullkommen konkurranse) til 10 000 (monopol). Jo høyere nøkkeltallet er, jo lavere er konkurransen i markedet.
Antall leverandører	Antall leverandører er en sum av antall registrerte aktører i Elhub som omsetter strøm til minst en husholdningskunde eller en næringskunde i sluttbrukermarkedet. Dette inkluderer både kontrakter med kraftleverandører (aktive kraftavtaler) og nettselskap (pliktleveranse). En netto økning i antall leverandører kan indikere økt konkurranse i markedet, dersom det gir flere konkurrenter om de samme strømkundene. Vi viser også endringen i antall leverandører fordelt på innganger og utganger i markedet.
<i>Markedsadferd</i>	
Leverandørbytter	Med leverandørbytte menes en aktiv handling der kunden av et målepunkt bytter fra en kraftleverandør til en annen kraftleverandør, uten at dette har blitt forårsaket av flytting/bytting av målepunkt eller som følge av at kraftleverandørens kundeportefølje har blitt overtatt av en annen kraftleverandør.

	Statistikken viser antall gjennomførte <i>bytter</i>, og ikke antall <i>kunder</i> som byttet. Det betyr at én kunde som har byttet leverandør to ganger ila. en måned teller som to bytter. En person eller organisasjon kan også ha flere målepunkt. Dersom en strømkunde bytter kraftleverandør, og deretter bytter tilbake til sin opprinnelige leverandør etter kort tid, telles det som to leverandørbytter. I et velfungerende marked vil strømkundene velge de mest konkurransedyktige strømvitalene. Økt bytteaktivitet kan tyde på økt konkurranse i markedet. Imidlertid kan flere forhold enn konkurranse påvirke bytteaktiviteten, som for eksempel at kundene får økt bevissthet om muligheten de har til å bytte kraftleverandør.
Bytteprosent	Den årlige bytteprosenten sier noe om antall leverandørbytter i forhold til antall målepunkter (inkl. både kunder med kraftavtale og leveringsplikt).
Pliktleveranser	Kunder som ikke har valgt en kraftleverandør havner på leveringsplikt hos nettselskapet sitt. Pliktleveranse er ment som en midlertidig ordning, og prisen på leveringspliktig strøm er derfor regulert. Pliktleveranse andelen viser den prosenten av strømkunder (målepunkter) som mottar pliktleveranse. Ved å inngå en avtale med en kraftleverandør, vil en kunde kunne kjøpe strømmen til lavere og mer effektive priser. En lavere prosent med kunder på leveringsplikt kan derfor indikere et mer effektivt sluttbrukermarked. Vi publiserer også antall målepunkter.
Plusskunder	Antall plusskunder angir hvor mange strømkunder som genererer sin egen elektrisitet. Nøkkeltallet er en direkte refleksjon av adopsjonen av lokale energikilder, som solenergi. Et høyt antall indikerer en høy interesse blant strømkundene for lokale energikilder, miljø og bærekraft.

Notat til markedsandeler

Vi har valgt å definere sluttbrukermarkedet ut ifra etterspørselssiden, altså sluttbrukerne. En husholdning eller næringskunde kan enten ha en kraftavtale med en kraftleverandør eller motta leveringspliktig strøm fra nettselskapet. Markedsandelene som ligger til grunn for nøkkeltallene «CR4» og «HHI» inkluderer begge: Nettselskap som leverer leveringspliktig strøm tar en markedsandel av strømkundene fra kraftleverandørene.

2. Data

Datakilde

Rapporten er basert på data fra Elhub. Per mars 2026 er det den eneste datakilden. Vi mottar fire datasett, beskrevet i tabellen under.

Datasett	Beskrivelse
Markedsfordeling	Antall målepunkter og forbruk (mwh) per kraftleverandør, fordelt på sluttbrukertype (husholdning/næring) og prisområde (NO1-5). Oversikten inkluderer alle registrerte aktører i Elhub som omsetter strøm til minst én husholdningskunde eller næringskunde i sluttbrukermarkedet. Det inkluderer både kraftleverandører og nettselskap med kunder på pliktleveranse. <i>Vi bruker dette datasettet som underlag til nøkkeltallene: CR4, HHI og antall leverandører (innganger og utganger).</i>
Kraftleverandørbytter	Antall kraftleverandørbytter per kraftleverandør, fordelt på sluttbrukertype (husholdning/næring) og prisområde (NO1-5). <i>Vi bruker dette datasettet som underlag til nøkkeltallene: Antall leverandørbytter og bytteprosent.</i>
Pliktleveranser	Antall kontrakter med pliktleveranse hos et nettselskap, fordelt på sluttbrukertype (husholdning/næring) og prisområde (NO1-5). <i>Vi bruker dette datasettet som underlag til nøkkeltall: Antall og andel pliktleveranser.</i>
Plusskunder	Antall plusskunder og volum for innmating og uttak (mwh). Fordelt på prisområde (NO1-5), sluttbrukertype (næring/husholdning) og teknologi (sol/ vann/ vind/ termisk/ annet). <i>Vi bruker dette datasettet som underlag til nøkkeltall: Antall og andel plusskunder.</i>

Datainnhenting og dataplattform

Data fra Elhub overføres til NVE sin dataplattform via API. Rapporten henter så data fra dataplattformen. Dette skjer automatisk den 7. i hver måned.

3. Power BI Rapporten

Power BI er programmet vi bruker til å lage rapporten for nøkkeltallene.

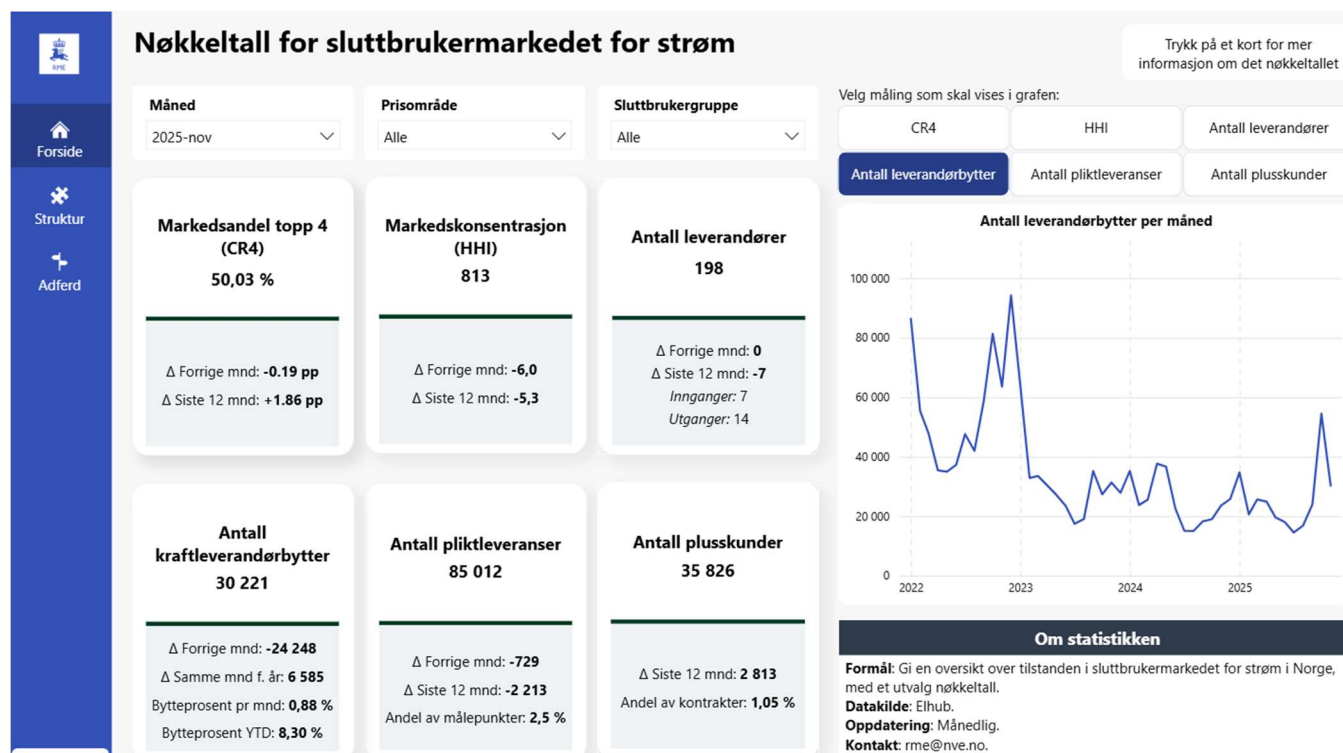
Rapporten er interaktiv

I motsetning til en PDF, kan den som viser rapporten trykke rundt og velge hvilke data man ønsker å se. Filtreringen er aktiv og ved å endre på avhukingen, kan du selv velge hvilken måned, hvilket prisområde og hvilken sluttbrukergruppe du ønsker å se. På noen sider kan du også velge om nøkkeltallet skal være basert på målepunkter eller forbruk. Hele siden oppdateres når du endrer et filter, både tabell, kort og grafer. Filtreringen er også synkronisert for alle sidene i rapporten.

Inndelingene i rapporten

Rapporten består av tre hovedsider: En forside, markedsstruktur og markedsadferd. Du navigerer deg enkelt mellom hovedsidene i den vertikale menyen til venstre. Du kan også trykke på det kortet på forsiden du er interessert i, for å bli sendt videre.

Forsiden er landingssiden som åpnes først når du går inn i rapporten. Den skal gi et raskt overblikk over tilstanden i sluttbrukermarkedet, ved å samle nøkkeltallene på samme side. Poenget med denne siden er å ikke presentere for detaljerte data, men heller fremheve det viktigste. Vi har brukt kort og grafer for å visualisere dataene på en måte som skal være lett tilgjengelig. Tanken er at denne siden skal for sluttbrukermarkedet være som dashbordet til en bil.

Figur 1 Forsiden av rapporten

Sidefiltre i rapporten

I PBI rapporten bruker vi et sidefilter for å filtrere bort transmisjonsnett, produksjonsnett og sub-grid nett, for alle sidene som er basert på markedsfordeling datasettet. Det gjelder altså nøkkeltallene under markedsstruktur: CR4, HHI og antall leverandører.

Vi ser med andre ord kun på kontrakter i distribusjons-, industri- og regionalnett, når vi analyserer markedsstruktur. Disse nett-typene omfatter tilnærmet 100 prosent av antall kunder og 95 prosent av forbruket.

4. Beregninger

Under følger formlene til nøkkeltallene som ligger inne i rapporten. For alle nøkkeltallene regnes det i tillegg ut månedlig endring og årlig endring fra tilsvarende måned i fjor.

CR4

$$C_i = (\text{Antall målepunkter eller forbruk for kraftleverandør } i) / (\text{Antall målepunkter eller forbruk for alle kraftleverandører } n)$$

C1: Markedsandelen til den største kraftleverandøren, C2: Markedsandelen til den nest største kraftleverandøren, C3: Markedsandelen til den tredje største kraftleverandøren, C4: Markedsandelen til den fjerde største kraftleverandøren.

Markedsandelene er enten basert på antall målepunkter eller forbruk.

$$CR_4 = C_1 + C_2 + C_3 + C_4$$

CR4: Summen av markedsandelene til de fire største kraftleverandørene. Vi oppgir også navnene på de fire største kraftleverandørene.

Merk: Navnene på de fire største kraftleverandørene oppgis i alfabetisk rekkefølge for å ivareta konkurransesensitiv informasjon.

HHI

$$HHI = [(C_1)^2 + (C_2)^2 + \dots + (C_n)^2] * 10\,000$$

C_i: Markedsandelen til kraftleverandør *i*. Markedsandelene er enten basert på målepunkter eller forbruk.

n: Antall kraftleverandører i markedet.

Antall leverandører

Sum av antall aktive kraftleverandører og nettselskap med pliktleveranse, dvs. har minst én kunde.

Rapporten viser også innganger, utganger og netto endring av antall leverandører i markedet fra foregående måned og samme måned foregående år.

Leverandørbytter/ Bytteprosent

$$\text{Bytteprosent} = \frac{\text{Antall leverandørbytter}}{\text{Antall målepunkter med kontrakt}} * 100$$

Leverandørbytter gir summen av antall bytter fra en kraftleverandør til en annen. Bytteprosenten sier noe om antall leverandørbytter i forhold til antall målepunkter.

Med antall «målepunkt med kontrakt» mener vi summen av kunder med kontrakt hos enten en kraftleverandør eller med nettselskapet (pliktleveranse).

Pliktleveranse

$$\text{Pliktleveranse (\%)} = \frac{\text{Antall kunder på pliktleveranse}}{\text{Antall målepunkter med kontrakt}} * 100$$

Vi publiserer både andelen og antall kunder på leveringsplikt.

Antall målepunkter med kontrakt

Summer antall kontrakter for kraftleverandørene i Norge og antall kunder på leveringsplikt (kontrakt med nettselskap) i Norge.

$$\begin{aligned} \text{Antall målepunkter} = \\ \text{antall målepunkt med kraftavtale} + \text{antall målepunkt med leveringsplikt} \end{aligned}$$

Obs: Trenger bare telle opp totalt antall målepunkter i markedsfordeling datasettet, som inkluderer både målepunkter med kraftavtale og målepunkter med pliktleveranse.

Plusskunder andel

Summer antall plusskunder og del på antall målepunkter med kontrakt for sluttbrukere.

$$\text{Andel plusskunder} = \frac{\text{Antall plusskunder}}{\text{Antall målepunkter med kontrakt}}$$

5. Omlegging av statistikken

Før 2025 var statistikken («Leverandørskifter, markedsandeler og leveringsplikt») bestående hovedsakelig av rådata og store tabeller. Den nye statistikken ble lansert 17. mars 2025, med data tilbake til 2022. Den nye statistikken består i større grad av beregnede nøkkeltall, som skal gi en kortfattet oversikt over sluttbrukermarkedet. Derfor er de viktigste nøkkeltallene også samlet på én forside. Statistikkproduksjonen har videre blitt effektivisert. Figurene under viser statistikkproduksjonen før og etter omleggingen av statistikken i 2025.

Figur 1: Statistikkproduksjonen før år 2025

Figur 2: Statistikkproduksjonen i dag

Da statistikken ble omlagt i 2025, gjorde Elhub også noen endringer i datasettene vi mottar, som er beskrevet under. Vi mottok nye datasett fra år 2022 og fremover. Det ble altså et brudd i statistikken, og datasett før 2022 er ikke direkte sammenlignbare med dataene i denne rapporten.

Oppdaterte metoden for å angi sluttbrukertype.

Tidligere var det aktørene selv som anga sluttbrukertype «person» eller «company» ved etablering av et kontraktsforhold, men det viste seg å være lite presist.

Nå er det Elhub som kategoriserer sluttbrukertypen, basert på en kombinasjon av næringskode og forbrukskode. Det innebærer at dersom enten næringskodene XX (husholdning) eller XY (fritidsbolig), eller forbrukskodene 35 (Husholdning) eller 36 (fritidsbolig) er angitt, så kategoriserer Elhub sluttbrukertype Person (og Company i motsatt fall).

Endring i uttaket for pliktleveransekontrakter per måned.

Dersom en pliktleveransekontrakt blir avsluttet innen utgangen av måneden, ble denne tidligere regnet som en del av dataene over pliktleveranser den måneden.

Nå blir ikke disse avsluttede kontraktene regnet med for måneden de avsluttes. Kontrakten vil ligge på foregående måned og er med i statistikken for den måneden. Statistikken over pliktleveranser viser altså nå antall pliktleveransekontrakter ved utgangen av måneden. Formålet med pliktleveranserapporteringen er å måle variasjoner over tid, og man ønsker derfor at endringen fra pliktleveranse til normal kontrakt blir fanget tilstrekkelig opp.